

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Eesti Konjunkturiinstituudi piirikaubanduse uuringu tutvustus

5. märts 2018

Kolmandik alkoholi müügist on kolinud Läti piirile

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- Suured aktsiisitõusud on tekitanud lõunapiirile intensiivse piirikaubanduse
- Piirikaubanduse mõju on seni varesti hinnatud
- Ükskõik mis tootegrupi piirikaubandust, mille maht on üle 5% kogu turust, ei saa pidada normaalseks
- Alkoholitootjate ja -maaletoojate andmetel osteti 2017. aasta IV kvartalis 35% õlle- ja 25% kange alkoholi turu mahust Lätist
- 2018. aastal prognoositakse lõunapiiri osatähtsuse kasvu

Sinu ettevõtustugi Euroopas

Põhjapiiril toimuv kaubandus on kukkunud kolm korda

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- Põhjapiiril toimuv kaubandus andis seni Eestile 25–35% aktsiisituludest, praeguseks on see kukkunud kolm korda
- Eelarvetulude mõju on kahekordne:
  - kaotame põhjapiiri kaubandusest tekkinud maksulaekumise
  - kaotame Läti riigieelarvesse tulud, mis jäävad lõunapiiril toimuva kaubanduse tõttu saamata

Suur mõju kogu Eesti majandusele

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- Põhjapiirilt hääbuv kaubandus mõjutab Eestit külastavate turistide arvu ning seeläbi mitmeid teisi majandusharusid
- Lõunapiirile tekkinud kaubandus on pannud tugeva surve alla kodumaise joogitööstuse ning kohaliku kaubanduse
- Eelmisel aastal suleti ligi 40 väikekauplust osaliselt aktsiisipoliitikast tingitud piirikaubanduse tagajärjel

Sinu ettevõtustugi Euroopas

Aktsiisitõusude mõju tarbimisele on küsitav

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- Tootjate müüginumbritele tuginedes kasvas 2017. aastal võrreldes aasta varasemaga koos lõunapiiriga õlle, lahja alkoholi ja veini müük Eestisse
- Seoses lõunapiiri osatähtsuse kasvuga tuleb pidada võimalikuks, et aktsiisitõusude tulemusel on alkoholi hind muutunud tegelikkuses tarbijale keskmiselt odavamaks

Piirikaubandusel on suur mõju aktsiisi ja käibemaksu laekumisele

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- 2016. aastal laekus riigieelarvesse alkoholiaktsiisi 254 miljonit eurot; 2017. aastal laekus 221,6 miljonit eurot, ehkki Rahandusministeerium prognoosis riigieelarvesse 276 miljoni euro suurust laekumist
- Aktsiisilaekumised on vaatamata aktsiisitõusudele absoluutnumbrites madalamad kui varasematel aastatel
- 2017. aastal laekus riigieelarvesse üle 50 miljoni euro vähem kui planeeriti

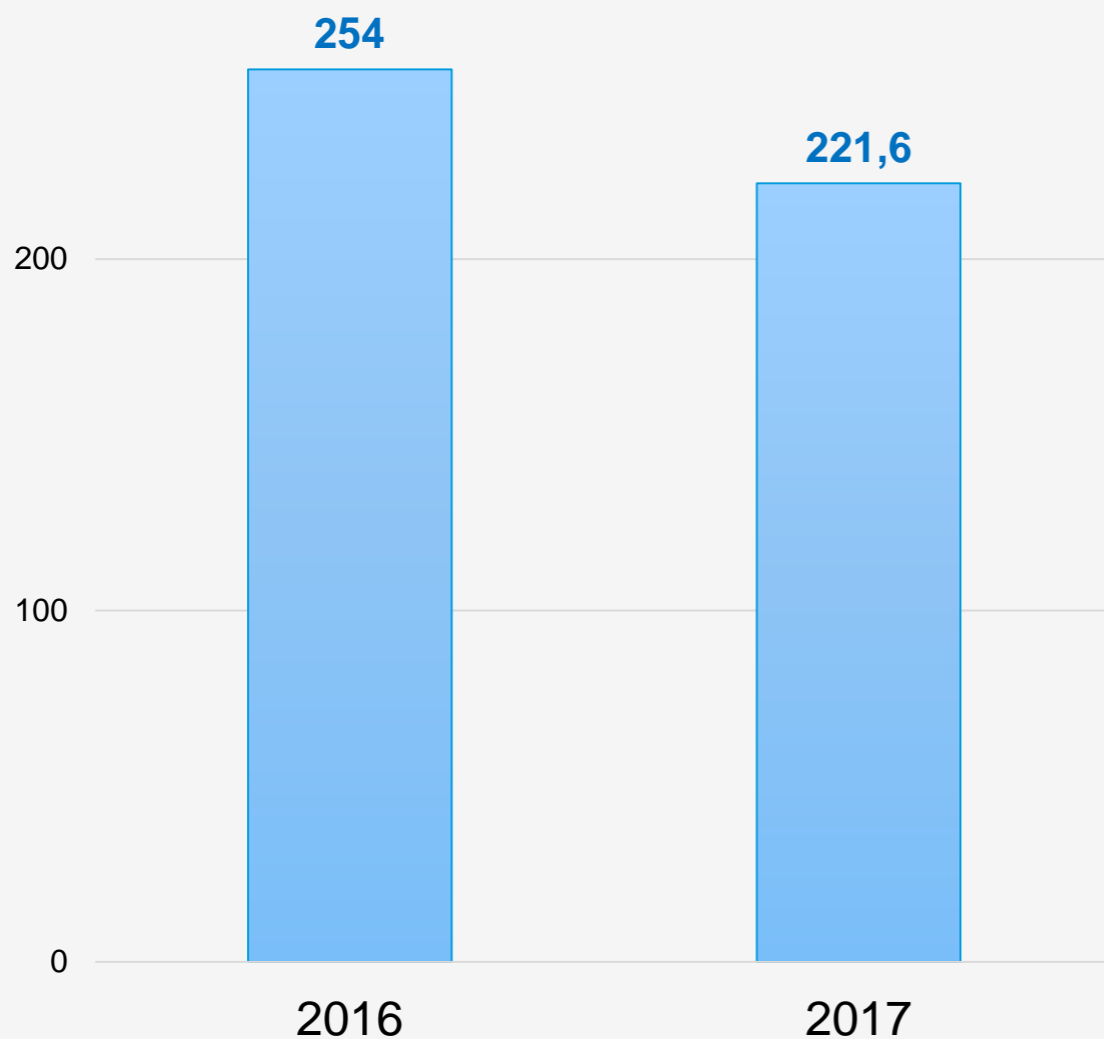
Alkoholipoliitika pole andnud soovitud tulemusi

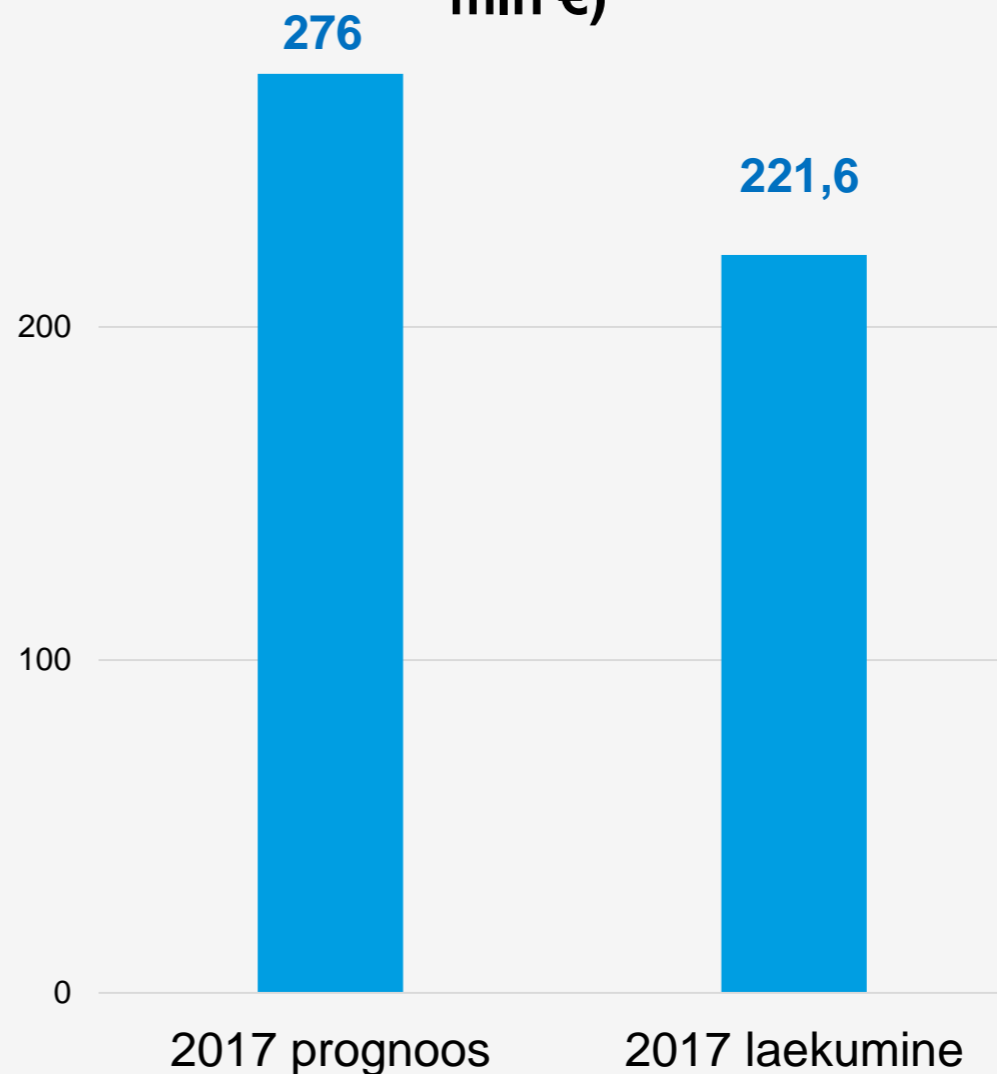
EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Alkoholiaktsiisi laekumised
(tekkepõhine, mln €)

2017 eelarve prognoos vs
tegelik laekumine (tekkepõhine,
mln €)

Saamata jääva aktsiisiraha eest ehitaksime välja idapiiri

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- 2018. aastal on planeerinud riik 333 mln € ulatuses alkoholiaktsiiside laekumist
- 2019. aastal on riigieelarve strateegia järgi planeeritud laekuma 353,7 mln € alkoholiaktsiise
- Tuginedes senistele müüginumbritele prognoosivad alkoholitootjad, et 2018. aastal laekub alkoholiaktsiise ca 223 mln € ning 2019. aastal ca 212 mln €
- Alkoholitootjate hinnangul jääb riigieelarvesse planeeritust laekumata 2018. aastal ca 110 mln € ning 2019. aastal ca 141 mln € – järgnevatel aastatel laekumata aktsiisitulu eest saaksime näiteks ehitada välja idapiiri

Sinu ettevõtustugi Euroopas

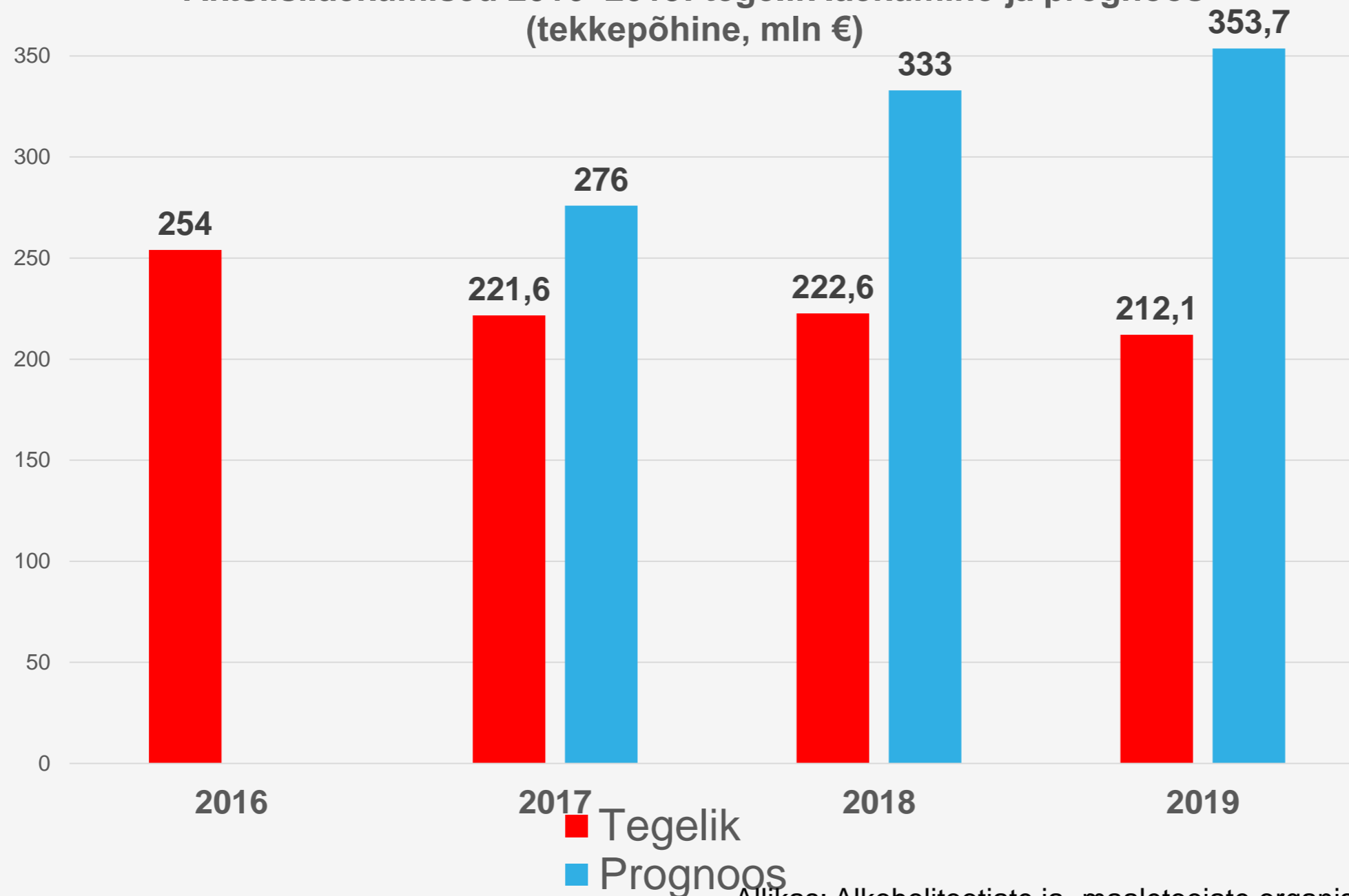

Aktsiisitõusud ei too enam tulu riigieelarvesse

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Aktsiisilaekumised 2016–2019: tegelik laekumine ja prognoos
(tekkepõhine, mln €)

Allikas: Alkoholitootjate ja -maaletoojate organisatsioonid

Ettevõtlustugi Euroopas

Senised prognoosid ja arutelud ei arvesta käibemaksu väiksema laekumisega

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

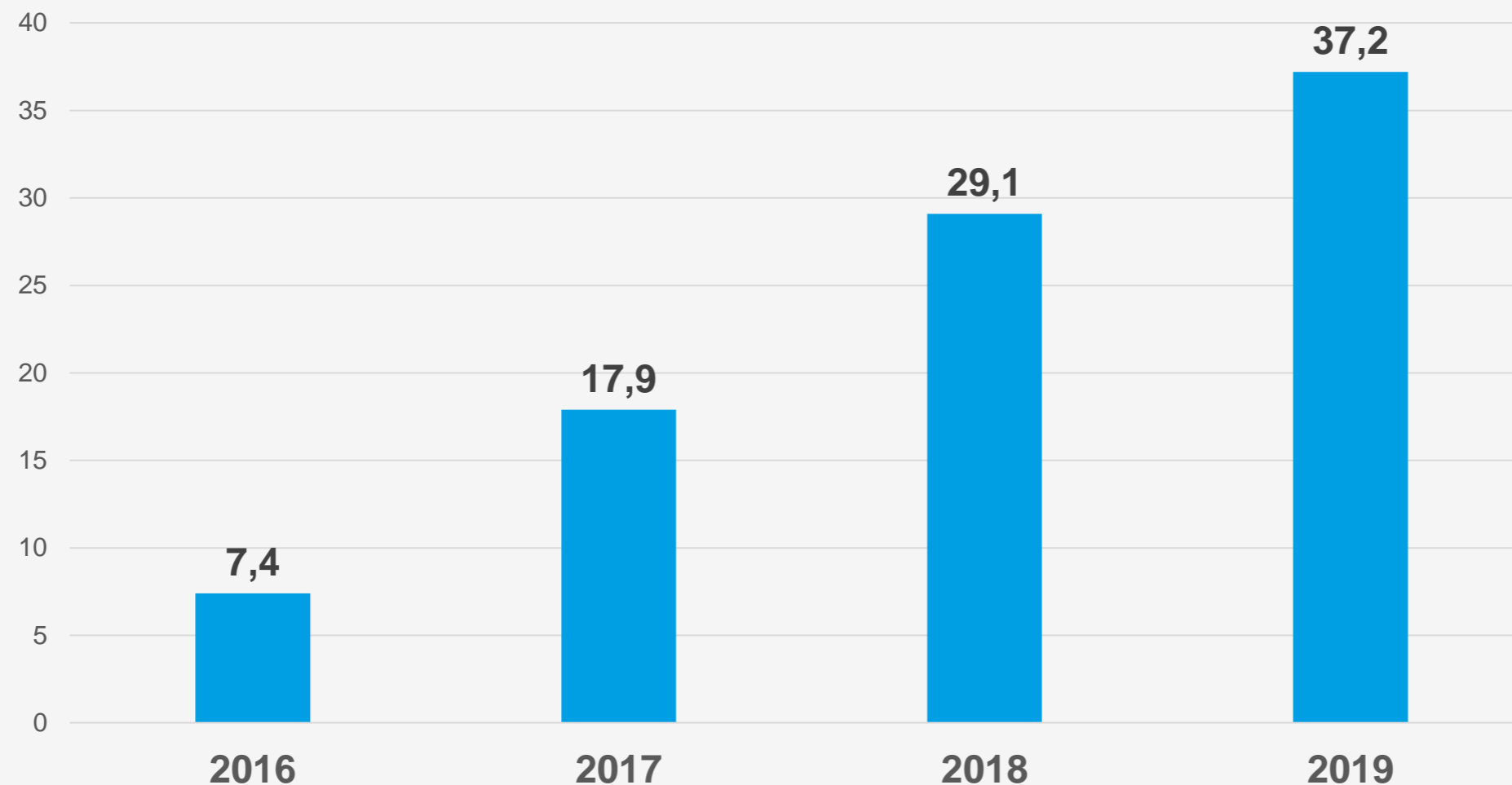
- Tootjate hinnangul jäi lõunapiiril toimuva kaubanduse tõttu arvestuslikult saamata käibemaksu 2017. aastal 17,9 mln €
- 2018. aastal prognoositakse arvestuslikult lõunapiiri arvelt saamata jäävat käibemaksu 29,1 miljonit ja 2019. aastal 37,2 miljonit €
- Prognoosid puudutavad üksnes alkoholitooteid, mitte kütust, toidu- ega ehituskaupu

Arvestuslikult saamata jääv käibemaks

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Lõunapiiri kaubanduse tõttu arvestuslikult saamata jääv käibemaks (mln €)

Allikas: Alkoholitootjate ja -maaletoojate organisatsioonid

Ettevõtetustugi Euroopas

Senine aktsiisipoliitika tuleks ümber vaadata

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- Vältimaks maksutulude täiendavat olulist vähenemist ning eksportivate sektorite (sh turismi-, majutuse-, alkoholi-, laevanduse- ja kaubandussektorite) konkurentsivõime halvendamist kutsume üles valitsust ja parlamenti loobuma edasistest aktsiisitõusudest ning kaaluma aktsiiside alandamist konkurentsivõimelisemale tasemele

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

TÄNAN!